Dosarul nr.3-3382/2023
2-23153520-12-2-30102023-1

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

31.03.2025 mun.Chişinău

Judecătoria Chişinău, sediul Centru,
în componență:
Preşedintele şedinţei, judecător Liudmila Holeviţcaia,
Grefier Cristina Verlan,

examinând în ședință de judecată publică acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****împotriva Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

Reclamantul – *****, la 25.09.2023 s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, solicitând anularea actului emis de Judecătoria Hâncești din 01.09.2023, obligarea emiterii unui act administrativ individual favorabil privind recalcularea sumelor îndemnizației pentru anii de activitate în calitate de judecători cu restituirea sumelor primei de asigurare medicală în sumă de 26470,80 lei și plăților contribuțiilor asigurărilor sociale de stat în sumă de 66120 lei reținute ilegal din indemnizația de concediere, și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție pentru 104 zile în sumă de 9176,54 lei.

În argumentarea acțiunii, reclamantul a menționat că, în fapt, prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova cu *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a judecătorului *****de la Judecătoria Hâncești, cu eliberarea din funcția de judecător în baza art.25 alin.(l) lit.a) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 20 martie 2023, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

Potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu *****din 20.07.1995, judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani compleți lucrați în funcția de judecător.

Așadar, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al RM cu***** din 04.04.2023, s-a acceptat demersul vicepreședintei interimare a Judecătoriei Hâncești, ***** cu

privire la alocarea mijloacelor financiare suplimentare în bugetul Judecătoriei Hâncești în sumă de 294 120,00 lei, pentru achitarea indemnizației unice de concediere a dlui *****pentru perioada de activitate de 19 ani în calitate de judecător.

Astfel, la data de 04 iulie 2023, dlui *****i-a fost achitată de către Judecătoria Hâncești, cu întârziere de 104 zile, suma indemnizației unice de concediere (potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu *****din 20.07.1995) pentru anii de activitate în calitate de judecător, din suma solicitată de vicepreședintele interimar al Judecătoriei Hâncești și aprobată de Consiliul Superior al Magistraturii în mărime de 294120,00 lei, cu reținerea din această sumă a 3 criterii: a) a impozitului pe venit în cuantum de 12 %, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9 %, precum și a contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29 %, care în total constituie suma reținută în mărime de 112 000,00 lei.

La data de 21 august 2023 reclamantul *****a depus cerere prealabilă la Judecătoria Hâncești sediul Central cu nr.intrare ***** privire la inițierea procedurii administrative având ca obiect: obligarea Judecătoriei Hîncești sediul Central sa emită un act administrativ individual favorabil privind recalcularea și restituirea sumelor reținerilor cu titlu repetat a primei de asigurare medicală obligatorie și cu titlul de contribuții de asigurări sociale din indemnizația unică de concediere a judecătorului cât și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție prevăzute de dispoziția ari.330 alin.(2) Codul Muncii.

În cererea sus-menționată s-a indicat că Judecătoria Hîncești ilegal a reținut și decontat sumele cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 9 % (suma de 26470,80 lei) și cea a contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29 %(suma de 66120 lei) din următoarele considerente.

Judecătoria Hîncești din salariul lunar al lui *****activând ca judecător pentru o perioadă de 19 ani și 9 luni, a reținut lunar prima de asigurare medicală obligatorie și cea a contribuțiilor de asigurare sociale de stat pe tot parcursul activității sale.

Însă, contrar prevederilor legale, și anume art.26 și art.31 din Legea cu nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, Judecătoria Hîncești a mai reținut din îndemnizația unică de concediere încă odată prima de asigurare medicală obligatorie și cea a contribuțiilor de asigurare sociale de stat pe tot parcursul activității sale. Or, dubla impozitare nu este permisivă de către stat.

Conform informației ***** din 27 martie 2023, precum și informației*****din 06.04.2023 privind veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice și impozitul pe venit reținut din aceste venituri judecătorului *****, la capitolul ’’suma primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală reținută conform art.36 alin.(6) Cod fiscal”, i-a fost reținut deja pentru perioada anului 2023 de activitate în suma de 5532,5 lei și suma de 9554,08 lei cu titlu de prima de asigurare medicală obligatorie.

În acest caz, *****activând ca judecător, potrivit Legii nr.LP 1593/2002 din 26.12.2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, se supunea prevederilor an.6 din prezenta lege, și anume ”primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru categoriile de plătitori prevăzute la anexa ***** se calculează în funcție de contribuția procentuală la salariu și la alte recompense, pînă la deducerea (reținerea) impozitelor și altor plăți obligatorii stabilite de legislație”. Iar, în acest caz, Judecătoria Hîncești deja a reținut prima de asigurare obligatorie de asistență medicală lunar pentru fiecare lună din anul 2023 cât a activat *****.

La fel, se menționează și reținerea sumei pentru contribuții de asigurări sociale de stat, care au fost reținute de către Judecătoria Hîncești, contrar prevederilor legale consfințite în Constituție, lezând dreptul fundamental la proprietate prevăzut la art.46 din Constituție și art.l Protocol 1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului, or, potrivit CEDO reținerile de către stat a sumelor de bani care le revin reclamaților cu titlu de drepturi izvorâte din contribuțiile în cadrul regimurilor de securitate socială constituie drepturi patrimoniale și cad sub protecția art.l din Protocol 1 CEDO.

Mai mult ca atât, potrivit prevederile art.18 și art.20 Cod fiscal, nu este specificat concret la caz că indemnizația unică de concediere a judecătorului potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statului judecătorului cu nr.544 din 20.07.1995, reprezintă sursă de venit impozabilă, din care rezultă că s-a făcut interpretarea legii în defavoarea dlui *****. Iar art.18 și art.20 Cod fiscal, a fost și este o normă cu caracter general și de blanchetă, aplicarea căreia nu este posibilă distinct, dar numai în coroborare cu o altă normă legală care reglementează expres că indemnizația unică de concediere a judecătorului: este sau nu este venit brut; ori este neimpozabilă; este ori nu este impozabilă, chiar dacă această (că este sursă impozabilă sau neimpozabilă) nu este prevăzut expres prin normele art.18 Cod fiscal sau chiar dacă aceasta nu este prevăzut expres prin normele art.20 Cod fiscal (surse de venit neimpozabil).

Iar în acest context, potrivit art.3 alin.(5) Cod fiscal: ”Interpretarea (explicarea) prevederilor prezentului cod și a altor acte normative adoptate in conformitate cu acesta este de competența autorității care le-a adoptat dacă actul respectiv nu prevede altfel. Orice interpretare (explicare) urmează a fi publicată în mod oficial”. Însă, acest fapt nu este specificat în codul sus-menționat, iar legiuitorul urmează să includă cu specificarea concretă a faptului în Cod fiscal că ”indemnizația unică de concediere a unui judecător reprezintă sursă de venit impozabilă”, care ar duce la claritate și interpretarea corectă a legii.

Mai invocă reclamantul că, Legea cu nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, este o lege cu statut special cu repere individuale și speciale și nu poate fi aplicat asupra sa modul general stabilit de impozitare.

Din conținutul normelor constituționale, ale normelor de drept material, inclusiv ale Legii privind statutul judecătorului, cum a fost menționat și în pnct.105 al hotărârii ***** din 20.12.2011 a Curții Constituționale, care constată că principiul independenței judecătorului, consfințit de art.116 din Constituție, precum și de Legea cu privire la statutul judecătorului, reprezintă o garanție a eficienței justiției, iar statutul judecătorului nu trebuie raportat sau asimilat cu cel al altor autorități publice, indiferent de ierarhia acestora în stat.

Prin urmare potrivit prevederilor art.150 din Codul muncii a RM: ”Nu se admit rețineri din indemnizația de eliberare din serviciu, din plățile de compensare și din alte plăți, care conform Codului de Executare al Republicii Moldova, nu pot fi urmărite.”

Pensiile pentru vechime în muncă ale judecătorilor, (...) au fost obținute prin munca prestată de aceștia, prin exercitarea unor funcții speciale, de importanță majoră pentru societate.

Astfel, îndemnizația unică de concediere plătită judecătorului demisionat nu este o remunerație a judecătorului, nu este o sumă salarială, nu este un venit brut din care se calculează impozit pe venit, contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii, polița de asigurare obligatorie medicală, etc..

Ci din contra, îndemnizația unică de concediere a judecătorului constituie un drept unic, o plată unică, care se achită potrivit legii la demisia onorabilă a judecătorului din funcție. Indemnizația unică de concediere a judecătorului nu constituie un venit brut impozabil.

Potrivit Legii nr.LP357/2022 din 22.12.2022 a bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2023, nu este specificat faptul că, ”din îndemnizația unică de concediere a judecătorului urmează să fie reținute suma în cuantum de 29 % cu titlul de contribuții obligatorii de asigurări sociale”.

Prin urmare, și această plată, în cumul cu polița de asigurare obligatorie medicală au fost reținute ilegal din îndemnizația unică de concediere a judecătorului *****.

Or, situația economico-financiară a statului nu a impus adoptarea unor legi prin care să fie aplicate măsuri economico-legale austere față de judecătorii demisionați în anul 2023, încât să fie privați acestea de plata unei părți din indemnizația de concediere, în raport cu judecătorii demisionați în anul 2018 care prin lege nu au fost privați de plata unei părți din indemnizația de concediere.

În urma celor relevate, invocă neconcordanța prevederilor supuse verificării, cu drepturile și libertățile fundamentale proclamate de Constituția Republicii Moldova.

În acest sens se referă la prevederile art.l alin.(3) al Constituției RM, Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Iar, potrivit art.7 al Constituției, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.

În conformitate cu art.15, cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

În corespundere cu prevederile alin.(2) al art. 16 din Constituție, toți cetățenii Republicii Moldova sînt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Potrivit art.20 al Constituției, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

La fel, art.54 alin.(l) din Constituție, statuează că, în Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

De asemenea, prevederile art.58 alin.(2) al Constituției garantează că, sistemul legal de impuneri trebuie să asigure așezarea justă a sarcinilor fiscale.

Concomitent, solicită calcularea și achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03 % din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii.

Potrivit prevederilor art.330 alin.(2) Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.art.123, 124, 127, 139, 186, 225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întîrziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

La data de 06.09.2023 *****a recepționat răspunsul cu nr.ieșire *****din 01.09.2023 parvenit de la Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni, prin care cererea prealabilă depusă de *****în adresa Judecătoriei Hîncești sediul Central la data de 21.08.2023, a fost respinsă în tot ca fiind neîntemeiată.

Cererea nominalizată nu a fost soluționată în modul solicitat de către pârât, astfel, potrivit art.64 alin.(1) din Codul administrativ, autoritatea publică este obligată să soluționeze o cerere

potrivit competențelor sale și în termenul stabilit de lege. Astfel, în speță, reține că obiectul acțiunii constă în obligarea Judecătoriei Hîncești sediul Central de a emite un act administrativ individual favorabil.

Cererea depusă de către reclamantul *****la Judecătoria Hîncești sediul Central constituie o petiție prin care se solicită emiterea unui act administrativ individual favorabil. Conform dispoziției art.9 alin.(2) al Codului administrativ prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

Astfel, potrivit art.9 Cod administrativ RM: (1)Prin petiție, în sensul prezentului cod, se înțelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorități publice de către o persoană fizică sau juridică. (2) Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operațiuni administrative.

De asemenea potrivit art.11 Cod administrativ: Categoriile actelor administrative individuale: (1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b)acte favorabile - actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Reclamantul *****apreciază, în condițiile art.11 alin.(l) lit.a) al Codului administrativ, soluționarea cererii depuse la 21.08.2023 ca pe un act administrativ individual defavorabil ilegal. Din norma legală menționată, respingerea cererii în tot sau în parte cu privire la emiterea actului individual favorabil echivalează cu emiterea actului administrativ defavorabil.

Această cerință legală de către Judecătoria Hîncești sediul Central nu a fost executată, fapt care denotă un aspect al ilegalității actului administrativ defavorabil și o vătămare a dreptului reclamantului *****în calitatea lui de ex-judecător.

Or, conform normelor citate în art.69 Cod administrativ: Inițierea procedurii administrative: (1) Procedura administrativă se inițiază la cerere sau din oficiu. Procedura administrativă inițiată din oficiu începe odată cu efectuarea primei acțiuni procedurale, iar cea inițiată la cerere se consideră inițiată din momentul depunerii cererii. (2)în cazul depunerii unei petiții, autoritatea publică este obligată să inițieze o procedură administrativă. (3)Inițierea unei proceduri administrative din oficiu rămâne la discreția autorității publice. în cazurile prevăzute de lege sau în baza unei decizii a autorității publice ierarhic superioare, inițierea procedurii administrative din oficiu este obligatorie. (4) Dacă dintr-o prevedere legală reiese că autoritatea publică poate acționa doar în baza unei petiții, atunci autoritatea publică nu poate iniția nicio procedură administrativă fără o astfel de petiție.

În corespundere cu prevederile art.21 al Codul administrativ, care prevede că: „(1) Autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. (2) Exercitarea atribuțiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate”.

De asemenea pârâtul a acționat contrar standardului prevăzut de art.24 alin.(1) al Codului administrativ, care prevede că „Participant la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participant”.

Art.44 alin.(1) din Codul administrativ enumera printre participant procedurii administrative și autoritatea publică titulară a activității administrative.

Reclamantul *****consideră că respingerea cererii prealabile din 21.08.2023 prin emiterea actului administrativ individual defavorabil denotă ilegalitatea acestuia și din perspectiva faptului că nu este motivat conform cerințelor solicitate de către reclamant, conținând date eronate în

răspunsul emis de Judecătoria Hîncești, fapt contrar dispoziției art.31 și art.118 din Codul administrativ.

Conform art.31 din Codul administrativ actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Din aceeași perspectivă art.118 alin.(1) al Codului administrativ arată că, „motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii". Aceeași normă de la art.118 alin.(2) al Codului administrativ prevede că, „motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia".

În contextul circumstanțelor expuse și având în vederea situația creată față de autoritatea judecătorească, actul administrativ defavorabil emis de Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni prin respingere, prin nereacționare, denotă caracterul incert al acestuia, fapt contrar dispoziției art.119 alin.(1) al Codului administrativ. Astfel, norma enunțată prescrie cu titlu imperativ că „Conținutul unui act administrativ individual trebuie să fie suficient de cert".

Așadar, prin actul emis la 01.09.2023 de către Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni, se observă că instanța remarcă faptul că "la data de 04,04.2023 pe cardul lui *****a fost transferată indemnizația unică de concediere pentru 19 ani de activitate, calculată în mărime de 294 120 lei ... ", fapt care nu corespunde realității. Or, conform extrasului de pe card al ex-judecătorului *****din 19.09.2023, este clar vizualizată orice operațiune bancară de intrare-ieșire de cont. Astfel, pe data de 04.07.2023, și nu data de 04.04.2023, a fost transferată de către Judecătoria Hîncești suma de 182 582,40 lei, și nicidecum suma menționată mai sus de 294 120 lei (copia extrasului bancar de pe card se anexează).

Specifică reclamantul că, abia la sfârșitul lunii iunie 2023 a fost aprobată Legea cu privire la modificarea bugetului de stat, prin care Consiliul Superior al Magistraturii a solicitat de la Ministerul Finanțelor resurse financiare suplimentare pentru achitarea indemnizațiilor judecătorilor demisionați.

Ulterior, tot prin răspunsul din 01.09.2023 al Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni, pe 2 pagini se dă descifrarea serviciilor medicale gratuite și lista bolilor de care sunt scutiți de plată beneficiarii, care sunt garantate de către Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală.

Totodată, la ultima cerința a ex-judecătorului cu privire la calcularea și achitarea dobânzii de întîrziere în mărime de 0,03 % din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întîrziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii, pentru cele 104 zile, răspunsul Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni a fost unul neadecvat și anume: "... la aprobarea bugetului pentru anul 2023, nu s-a cunoscut că, magistratul *****va depune cerere de demisie și vor fi necesare mijloace financiare, precum și faptul că, achitând indemnizația unică de concediere judecătorului demisionat, din contul mijloacelor financiare alocate pentru salariile angajaților Judecătoriei

Hîncești, ultimii urma să fie lipsiți de retribuția muncii prestate ...".

Este de menționat faptul că prin răspunsul de mai sus dat de către Judecătoria Hîncești sediul Ialoveni, se denotă faptul că, ultimii recunosc faptul că au trecut 104 zile de când urma să fie achitată indemnizația, prin urmare ei recunosc acest capăt de cerință, or, motivația a fost că nu s-a cunoscut că judecătorul *****se va demisiona și urma să fie alocate mijloace financiare pentru indemnizația de concediere".

În acest caz, indică reclamantul că, există procedura de modificare a bugetului de stat în cazul în care se necesită alocarea de mijloace financiare pentru anumite cheltuieli neprevăzute la aprobarea bugetului de stat la finele anului pentru anul care urmează.

Cu referire la ilegalitatea materială a actului administrativ individual contestat, invocă următoarele:

Reclamantul *****a activat în calitate de judecători până la 20 martie 2023, activând 19 ani și 9 luni în calitate de judecător.

*****a plecat onorabil din sistemul judiciar în temeiul art.25 alin. (1) lit.a și art.26 al Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

Dispoziția art.26 alin.(3) al Legii 544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului prevede că judecătorului care a plecat onorabil din sistem i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complet lucrați în funcția de judecător.

Angajatorul a fost obligat să achite reclamantului la eliberare indemnizația unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de 19 ani complet lucrați în funcția de judecător lui *****suma de 294 120 lei. Însă, indemnizație dată a fost achitată parțial în sumă dc 182 582,40 lei reclamantului *****prin transferul la cardul bancar al acestuia la 04.072023, acest fapt este confirmat prin extrasul de pe contul bancar al reclamantului.

Conform art.85 alin.(3) din Codul muncii, după expirarea termenelor indicate la alin.(l), (2) și (4^1), salariatul are dreptul să înceteze lucrul, iar angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariale ce i se cuvin salariatului în termenele prevăzute la art. 143 și să-i elibereze documentele legate de activitatea acestuia în unitate.

La fel, dispoziția art.145 alin.(1) din Codul muncii, prevede că compensarea pierderilor cauzate de neachitarea la timp a salariului se efectuează prin indexarea obligatorie și în mărime deplină a sumei salariului calculat dacă reținerea acestuia a constituit cel puțin o lună calendaristică de la data stabilită pentru achitarea salariului lunar.

Astfel, angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor salariate, inclusiv și indemnizația unică ce i se cuvin salariatului în ziua eliberării din funcție.

Prin prisma normei citate și faptele constate mai sus, e necesar de remarcat că a avut loc întârzierea în achitare a indemnizației unice cu 104 de zile (20 martie 2023 - 04 iulie 2023) reclamantului *****, fapt care probează încălcarea drepturilor salariatului.

Potrivit dispoziției art.143 alin.(1) lit.a) din Codul muncii, dacă nu se contestă cuantumul tuturor sumelor ce se cuvin salariatului de la unitate, efectuarea achitărilor se face în caz de încetare a contractului individual de muncă cu un salariat care continuă să lucreze pînă în ziua eliberării din serviciu - în ziua eliberării.

Potrivit Convenției Organizației Internaționale a Muncii asupra protecției salariului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova la 26.09.1995, asupra protecției salariului ***** adoptată la Geneva la 01 iulie 1949, salariul înseamnă, oricare i-ar fi denumirea

sau modul de calcul, remunerarea sau câștigurile susceptibile de a fi evaluate în bani și stabilite prin acordul părților sau de către legislația națională, pe care cel care angajează le datorează unui lucrător în baza unui contract de muncă, scris sau verbal, fie pentru munca efectuată sau care urmează a fi efectuată, fie pentru serviciile prestate sau care urmează a fi prestate.

Conform art.10 al Convenției salariul trebuie să fie protejat contra reținerii sau cesiunii, în măsura considerată necesară pentru asigurarea întreținerii lucrătorului și a familiei sate.

Consideră că normele legale menționate detaliat indică garanțiile persoanei de a pretinde din salariul satisfacerea necesităților sale vitale, pornind de la convingerea rezonabilă și previzibilă că angajatorul va exercita cu bună - credință obligațiunile sale și va achita în termenul stabilit drepturile salariate ce i se cuvine salariatului. Totodată, normele sus-indicate, obligă angajatorul de a-și organiza lucrul cu salariații în așa ordine și măsură inedit să nu fie periclitată posibilitatea persoanei de întreține pe sine și pe familia sa, statul având calitate de angajator are o obligațiune pozitivă în acest sens.

Respectiv, consideră că în speță urmează a fi aplicate prevederile art.330 alin.(2) din Codul muncii.

Încasarea plății suplimentare se află în dependență directă de existența culpei (vinei) angajatorului la reținerea plăților salariate. O astfel de concluzie este consistentă cu Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție *****1 din 03.10.2005.

La caz, se constată că a avut loc întîrziere de achitare a indemnizației, ce în mod direct în cazul culpei angajatorului, generează dreptul de a pretinde de la angajator, prin prisma art.330 alin.(2) din Codul muncii, încasarea plăți suplimentare în mărime de 0,3 la sută din suma neplătită în termen, prezentând în sensul dat un remediu efectiv pentru violare dreptului de muncă.

Astfel, reclamantul opinează asupra caracterul întemeiat al cerinței sale privind încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție cu 104 de zile (20 martie 2023 - 04 iulie 2023) suma de 9176,54 lei, calculul ((294120 lei x 0,03%) x 104 zile)= 9176,54 lei.

La demiterea reclamantului în temeiul art.26 al Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului i-a fost calculată indemnizația de eliberare în suma de 294120 lei. Din suma stabilită reclamantului la eliberare a fost reținut în mod repetat prima de asigurare medicală în mărime de 9% și anume s-a reținut suma de 26470,80 lei. În situația dată, reclamantului i-a fost reținută prima de asigurare medicală pentru anii de activitate în mod repetat. Odată a fost reținută pe parcursul fiecărei luni de activitate și în mod repetat la demisia ultimului în temeiul art.25 alin.(1) lit.a) și 26 al Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului. Dispoziția art.20 lit.g) din Codul fiscal în mod expres arată că indemnizațiile de concediere stabilite conform legislației sunt surse de venit neimpozabile și nu se includ în venitul brut. Astfel, din normele citate rezultă că, indemnizația unică calculată pentru reclamant, nu poate fi supusă impozitării.

Prin urmare, atenționează că reținerea repetată a primelor de asigurare obligatorie medicală din indemnizația unică de concediere, contravine prevederilor legale.

De asemenea, reclamantului *****i-a fost reținută și plata contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29 %, (suma de 66120 lei) pentru anii de activitate în mod repetat. Odată a fost reținută pe parcursul fiecărei luni de activitate și în mod repetat la demisia ultimului în temeiul art.25 alin.(1) lit.a) și 26 al Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului.

Solicită admiterea cerinței reclamantului *****privind încasarea sumei primei de asigurare medicală în mărime de 9% care a fost reținută ilegal din indemnizația de eliberare în sumă de 26470,80 lei, precum și cerința cu privire la încasarea plății contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29 % în suma de 66120 lei.

Concomitent, în conformitate cu dispoziția art.31 al Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistentă medicală gratuită la nivel minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege

Respectiv, prin prisma Legii nr.544 din 20.07.1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorul în exercițiul funcției beneficiază de asistență medicală gratuită din contul bugetului de stat.

Acest drept al salariatului - judecător, nu eliberează angajatorul de obligațiunea achitării prin reținerile din salariu, a primilor de asigurare ce urmează să fie efectuate potrivit Legii nr.1593/2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În context, urmează de menționat că prin prisma art.62 al Legii cu privire la Procuratură nr.3-din 25 februarie 2016 procurorii aflați în exercițiul funcției beneficiază de asistență medicală în conformitate cu Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală. Iar, Procuratura Generală, din 01 ianuarie 2013, a încetat reținerile din salariu a primelor de asigurare medicală a procurorilor.

Atât activitatea procurorilor cât și a judecătorilor sunt reglementate de legi speciale ca Legea cu privire la procuratură și Legea cu privire la statutul judecătorului, însă, cu regret, procurorii în temeiul legii lor speciale au obținut și beneficiază și în continuare de asistență medicală gratuită, însă judecătorii cu toate că art.31 al Legii speciale arată în mod expres acest lucru, continuă în continuare să achite neîntemeiat prima de asigurare medicală.

E necesar de remarcat că potrivit art.4 al Legii cu privire la asigurarea obligatorie de asistența medicală nr. 1585-XIII din 27.02.1998 se menționează categoriile de persoane pentru care Guvernul stabilește calitatea de asigurat, neincluzând in această categorie procurorii și judecătorii. Or, conform art.6 alin.3) al Legii privind actele legislative, actul legislativ special cuprinde norme juridice aplicabile în exclusivitate unor categorii de raporturi sociale sau subiecte strict determinate prin derogare de la regula generală. In caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legisla iv special.

Astfel, solicită instanței de judecată să țină cont că în speță sunt relevant prevederile Legii cu privire la statutul judecătorului, în virtutea funcției pe care a ocupat o reclamantul *****.

Pe cale de consecință solicită instanței de judecată să admită cererea de chemare în judecată și să constate ca fiind ilegale acțiunile Judecătoriei Hîncești cu privire la reținerea din indemnizația reclamantului *****a mijloacelor bănești, cu titlu de primă de asigurare obligatorie a asistenței medicale și a plății contribuțiilor de asigurare sociale de stat, și să oblige Judecătoria Hîncești să restituie reclamantului *****sumele reținute cu titlu de primă de asigurare obligatorie a asistenței medicale în cuantum de 9% în sumă de 26470,80 lei și plății contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29% în sumă de 66120 lei.

Prin acțiunile menționate, Judecătoria Hîncești a lezat dreptul fundamental la proprietate consfințit în art.46 din Constituție și art.l Protocol 1 la Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și a Libertăților Fundamentale potrivit jurisprudenței căreia reținerile de către stat a sumelor de bani care îi revine reclamantului cu titlu de drepturi, izvorâte din contribuțiile în cadrul regimurilor de securitate socială constituie drepturi patrimoniale și cad sub protecția art.l

din Protocol 1 al CEDO.

În lumina celor relevate și în baza normelor de drept stipulate în art.art.9, 11, 20-21, 24, 31, 44, 69, 118-119, 163-164, 189, 199, 206, 209 din Codul administrativ, solicită anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil privind recalcularea sumelor îndemnizației pentru anii de activitate în calitate de judecător cu restituirea sumelor primei de asigurare medicală în sumă de 26470,80 lei și plăților contribuțiilor asigurărilor sociale de stat în sumă de 66120 lei reținute ilegal din indemnizația de concediere, și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție pentru 104 zile în sumă de 9176,54 lei.

În ședința de judecată, reclamantul *****, nu s-a prezentat, în textul cererii de chemare în judecată, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa; reprezentantul reclamantului, avocata Crețu Nadejda, împuternicită în baza mandatului avocațial seria MA ***** din 09.11.2024, fiind prezentă în ședința de judecată din 11.11.2024, ulterior nu s-a prezentat, depunând cerere de examinare în lipsă(f.d.97).

Pârâtul - Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni, nu a recunoscut acțiunea în contencios administrativ depusă de reclamantul ***** și a solicitat respingerea acesteia.

În referința prezentată instanței, pârâtul a invocat următoarele contraargumente întru respingerea acțiunii: la 25 septembrie 2023, *****a depus la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni cerere de chemare în judecată împotriva Judecătoriei Hâncești cu privire la anularea răspunsului Judecătoriei Hîncești **********din 01 septembrie 2023 la cererea prealabilă nr.***** din 21 august 2023 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil cu privire la recalcularea sumelor indemnizației pentru anii de activitate în calitate de judecător, cu restituirea sumelor primei de asigurare medicală în sumă de 26 470,80 de lei și plăților contribuțiilor asigurărilor sociale de stat în sumă de 66 120 de lei reținute ilegal din indemnizația de concediere și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție pentru 104 de zile în sumă de 9 176,54 de lei.

Prin încheierea judecătorului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 18.10.2022, în conformitate cu art.art.195, 230 și 241 ale Codului administrativ, art.43 alin.(2) lit.f) și alin.(4) Cod de procedură civilă, s-a dispus transmiterea Curții de Apel Chișinău, dosarul*****50/22, în vederea soluționării posibilității strămutării la o altă instanță de judecată, de același grad.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 5 octombrie 2023 a fost strămutată cauza civilă, pentru examinare Judecătoriei Chișinău, sediul central.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 22 noiembrie 2023, în vederea pregătirii pricinii pentru dezbateri judiciare, asigurarea examinării juste și prompte a ei s-a solicitat pârâtului - Judecătoria Hâncești, în termen de 30 de zile de la notificarea respectivei încheiere, să prezinte referința cu privire la acțiunea în contencios administrativ, precum și dosarul administrativ, inclusiv eventualele temeiuri de inadmisibilitate a acțiunii.

În motivarea cererii de chemare în judecată, ***** a indicat că prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova cu *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a judecătorului *****de la Judecătoria Hîncești, cu eliberarea din funcția de judecător în baza art.25 alin.(1) lit. a) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 20 martie 2023, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

La 04 iulie 2023, reclamantului i-a fost achitată de către Judecătoria Hîncești, cu întârziere de 104 zile, suma indemnizației unice de concediere (potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu *****din 20.07.1995) pentru anii de activitate în calitate de judecător,

suma solicitată de vicepreședintele interimar al Judecătoriei Hîncești și aprobată de Consiliul Superior al Magistraturii în mărime de 294 120,00 lei, s-a reținut impozitul pe venit în cuantum de 12%, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9%, precum și contribuțiile de asigurare sociale de stat în cuantum de 29%, care în total constituie suma reținută în mărime de 112 000,00 lei.

În acest sens, reclamantul a considerat că Judecătoria Hîncești, în mod ilegal a reținut și decontat sumele cu titlul de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 9%, în cuantum 26470, 80 lei și contribuția de asigurare socială de stat în cuantum de 29 %, ce constituie suma de 66 120 lei.

Astfel, pârâtul consideră cererea de chemare în judecată depusă de ***** ca fiind admisibilă, însă pasibilă de respins ca neîntemeiată din următoare aspecte ce succed.

Prin hotărârea Plenului CSM *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a magistratului *****de la Judecătoria Hîncești, cu eliberarea din funcția de judecător, din 20.03.2023, în temeiul art.25 alin.(1) lit.a) și 26 ale Legii cu privire la statutul judecătorului, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

În temeiul art.26 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani compleți lucrați în funcția de judecător.

Respectiv, la 04.04.2023, pe cardul reclamantul a fost transferată indemnizația unică de concediere pentru 19 ani de activitate, calculată în mărime de 294 120 de lei, cu reținerile de rigoare, conform legislației, din contul mijloacelor financiare alocate suplimentar pentru anul 2023 Judecătoriei Hîncești, în temeiul hotărârii Plenului CSM***** din 04.04.2023, la demersul vicepreședintelui interimar a Judecătoriei Hîncești.

În conformitate cu art.18 lit.c) Cod fiscal, în venitul brut se includ plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare.

Art.20 Cod fiscal, prevede exhaustiv sursele de venit neimpozabile, în care indemnizația unică de concediere nu se regăsește.

Din prevederile citate reiese că, îndemnizația unică de concediere se include în surse de venit impozabile, fiind aplicabile prevederile art.18 lit.c) Cod fiscal.

În accepțiunea Anexei ***** pct.1.1. al Legii nr.489 privind sistemul public de asigurări sociale, categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate se stabilesc după cum urmează: categoriile de plătitori și de asigurați - angajatorul, persoana juridică sau fizică asimilată angajatorului - pentru judecători, procurori, Avocați ai Poporului; tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii - 29% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații-pentru angajatorii autorităților/instituțiilor bugetare și autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, cu excepția instituțiilor de învățământ superior și a instituțiilor medico-sanitare.

Din reglementările citate, rezultă că, reținerile pentru contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii 29%, au loc din fondul de salarizare și nu din venituri.

Achitarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este reglementată de Legea nr.1593 din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În sensul prezentei legi, plătitor al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală

este persoana asigurată care are obligativitatea de a achita primele de asigurare în modul stabilit de prezenta lege.

Totodată, conform art.4 alin.(1) din aceiași Lege stabilește că, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și alte recompense, se stabilesc în Anexa *****.

Astfel, conform Anexei ***** pct.2 a) al Legii nr.1593 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense - sunt angajații, inclusiv persoanele care dețin funcții elective ori care activează în organizații sindicale sau patronale, în autorități executive, legislative sau de drept.

Mărimea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală se calculează de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, conform prevederilor art.17 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, și se aprobă anual prin legea fondurilor obligatorii de asistență medicală.

Astfel, conform Legilor fondurilor obligatorii de asistență medicală, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu a fost stabilită în cuantum de 4,5 % (reținut de la angajați) pentru anul 2020 și în cuantum de 9,0 % pentru anul 2021, 2022 și 2023.

Art.36 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova garantează dreptul la ocrotirea sănătății, iar alin.(2) din acest articol prevede că minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit.

Noțiunea de minimul asigurării medicale gratuite se conține în art.20 alin.(2) din Legea ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28.03.1995 și include: a) măsurile profilactice antiepidemice și serviciile medicale în limita programelor naționale prevăzute în bugetul de stat; b) asistența medicală în caz de urgențe medico-chirurgicale cu pericol vital, când sînt necesare una sau mai multe intervenții realizate atât prin intermediul serviciului prespitalicesc de asistență medicală urgentă, de asistență medicală primară acordată de medicul de familie, cît și prin structurile instituțiilor medico-sanitare de tip ambalator sau staționar, în limita mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală și mijloacelor bugetului de stat pe anul respectiv; c) asistența medicală urgentă prespitalicească, asistența medicală primară, precum și asistența medicală specializată de ambulator și spitalicească în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, conform unei liste stabilite de Ministerul Sănătății; d) asistența medicală, prevăzută în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală persoanelor asigurate, inclusiv celor neangajate în cîmpul muncii, pentru care plătitor al primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este statul. Alin.(3) din acest articol prevede că asistența medicală prevăzută la alin.(2) lit.b)-d) se realizează în limita mijloacelor financiare ale fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, constituite în modul stabilit de legislație.

Conform art.(1) alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală nr.1585-XIII din 27.02.1998, asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat de proiecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune).

Cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de veniturile proprii, li se oferă posibilități egale în obținerea de asistență medicală (art.20 alin.(1) din Legea ocrotirii sănătății).

Volumul asistenței medicale, acordate în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, se prevede în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, care este elaborat de Ministerul Sănătății și aprobat de Guvern. Lista maladiilor și stărilor care necesită asistență medicală finanțată din mijloacele asigurării obligatorii de asistență medicală este prevăzută în pct.5 din Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1387 din 10.12.2007 și cuprinde următoarele maladii și stări prevăzute în Clasificația Internațională a Maladiilor (CIM), revizia a ***** a Organizației Mondiale a Sănătății: a) boli infecțioase și parazitare (A00 - B99); b) tumori (C00 - D48); c) boli ale sângelui, ale organelor hematopoietice și unele tulburări ale mecanismului imunitar (D50 - D89); d) boli endocrine, de nutriție și de metabolism (EOO - E90); e) tulburări mintale și de comportament (F00 - F99); f) boli ale sistemului nervos (G00 - G99); g) boli ale ochiului și ale anexelor sale (H00 - H59); h) boli ale urechii și ale apofizei mastoide (H60 - H95); i) boli ale aparatului circulator (100 -199); j) boli ale aparatului respirator (J00 - J99); k) boli ale aparatului digestiv (K00 - K93); 1) boli ale pielii și țesutului celular subcutanat (L00 - L99); m) boli ale sistemului osteoarticular, ale mușchilor și ale țesutului conjunctiv (M00 - M99); n) boli ale aparatului genito-urinar (N00 - N99); o) sarcina, nașterea, lăuzia (OOO - 099); p) unele afecțiuni a căror origine se situează în perioada perinatală (P00 - P96); q) malformații congenitale, deformații și anomalii cromozomiale (Q00 - Q99); r) simptome, semne și rezultate anormale ale investigațiilor clinice și de laborator, neclasate în alte locuri (R00 - R99); s) leziuni traumatice, otrăviri și alte consecințe ale cauzelor externe (S00 - T98); t) boala actinică (W90).

Pct.6 din Programul unic prevede acordarea în cazul maladiilor și stărilor indicate în pct.5 al acestui Program unic a următoarelor tipuri de asistență și servicii medicale: a) urgentă prespitalicească; b) primară; c) specializată de ambulatoriu, inclusiv stomatologică; d) spitalicească; e) servicii medicale de înaltă performanță; f) îngrijiri medicale la domiciliu. în conformitate cu art.6 alin.(1) din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, calitatea de persoană asigurată se confirmă prin eliberarea de către asigurător, în modul stabilit, a poliței de asigurare obligatorie de asistență medicală, în temeiul căreia persoana asigurată beneficiază de volumul integral de asistență medicală, prevăzut în Programul unic și acordat de prestatorii de servicii medicale.

Totodată, pct.4 alin.(2) și (3) din Programul unic stipulează că asistența medicală urgentă prespitalicească și asistența medicală primară se acordă tuturor persoanelor, inclusiv celor ce nu au statut de persoană asigurată, în volumul stabilit de Programul unic, inclusiv prescrierea medicamentelor compensate în conformitate cu actele normative în vigoare, tară a fi condiționată plata pentru prestarea acestor servicii.

Toate persoanele, inclusiv cele ce nu au statut de persoană asigurată beneficiază de asistență medicală specializată de ambulator și spitalicească, în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, acoperite din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală conform legislației.

Reiterează că, din conținutul pct.2 lit.a) din Anexa ***** la Legea cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, reiese că, la categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense se referă persoanele care dețin funcții elective ori care activează în organizații sindicale sau patronale, în autorități executive, legislative sau de drept.

În context, urmează de reținut că, Serviciul Financiar Economic a expediat în adresa Serviciului Fiscal de Stat o solicitare cu privire la modalitatea și corectitudinea calculării

primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru îndemnizația unică de concediere a judecătorului demisionat, calculate conform art.26 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului nr.544 din 20 iulie 1995 și ce se subînțelege prin noțiunea *„de alte recompense”* în sensul calculării mărimii primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Prin răspunsul Serviciului Fiscal de Stat ***** din 3 mai 2023, Judecătoria Hîncești a fost informată că, în temeiul art.26 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, art.18, 20 ale Codului fiscal, sumele primite de către judecător sub formă de indemnizație unică de concediere, reprezintă sursă de venit impozabilă.

În partea ce ține de calcularea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, a relatat că, conform art.6 al Legii nr.1593, baza de calcul pentru determinarea primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală o constituie salariul și alte recompense.

Conform noțiunii expuse în art.3 al Legii, s-a stabilit că, recompense constituie orice alte sume decât salariul, plătite de angajator în favoarea angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice, cu excepția drepturilor și veniturilor prevăzute la art.20, 89, 90, 90^1 ale Codului fiscal, la care calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală. Iar ca urmare din suma indemnizației unice de concediere, entitatea urmează să calculeze primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în modul general stabilit.

Raportând prevederile normelor de drept arătate la prevederile art.31 din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544-XIII din 20.07.1995, potrivit cărora, judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită la nivel minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege, se deduce că judecătorii vor beneficia de asistență medicală gratuită la nivelul minim necesar prevăzut de normele enunțate supra și nicidecum nu pot beneficia de asistență medicală gratuită din contul bugetului de stat, pe motiv că acest gen de asistență medicală nu este prevăzut expres în Legea cu privire la statutul judecătorului, care este o lege specială, în raport cu normele menționate, Legea stabilește doar faptul că judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită la nivel minim necesar și de alte garanții sociale prevăzute de lege.

Or, judecătorii beneficiază de volumul asistenței medicale gratuite acordat în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală, prevăzut în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală.

Așadar, solicitarea autorului cererii cu privire la recalcularea și restituirea sumelor reținute din indemnizația unică de concediere a judecătorului, și anume cu titlu de contribuții de asigurări sociale de stat în cuantum de 29% și a sumei cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9%, nu este întemeiată, or, acestea au fost reținute legal, după cum a stabilit legiuitorul în actele normative enunțate supra și a menționat organul fiscal în răspunsul său.

Referitor la pretenția cu privire la calcularea și achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii, cu perioada de întârziere de 104 zile, remarcă următoarele aspecte.

Într-adevăr art.330 alin.(2) Codul muncii prevede că, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) cuvenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

În această conjunctură, consideră că în speță prezentul articol nu poate fi aplicat, deoarece la aprobarea bugetului pentru anul 2023, care are loc de regulă la finele anului anterior, la caz,

2022, nu s-a cunoscut că, magistratul *****va depune cerere de demisie și vor fi necesare mijloace financiare suplimentare.

Or, achitând îndemnizația unică de concediere, judecătorului demisionat, din contul mijloacele financiare alocate pentru salariile angajaților Judecătoriei Hîncești, ultimii urma să fie lipsiți de retribuția muncii prestate, fapt ce ar leza dreptul salariatului la retribuirea muncii, ceea ce este inadmisibil conform art.43 și 46 din Constituție.

Aici, se va nota că, art.art.5 și 46 ale Legii nr.181 din 25 iulie 2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale, reglementează că bugetele se aprobă pentru o perioadă de un an bugetar. Anul bugetar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

Iar stipulările art.67 din aceiași Lege reglementează că, în procesul executării bugetelor, autoritățile/instituțiile bugetare efectuează plăți în limitele alocațiilor bugetare aprobate și în conformitate cu prognozele de lichidități ale bugetelor. Autoritățile/instituțiile bugetare vor efectua plăți în limitele alocațiilor bugetare aprobate după stingerea datoriilor cu termen de achitare expirat.

Așadar, reclamantul nu poate pretinde la achitarea dobânzii de întârziere în mărime de 0,03% din suma neachitată în termen pentru fiecare zi de întârziere în conformitate cu art.330 alin.(2) Codul muncii, deoarece soldul disponibil din anul 2023 a fost aprobat în anul 2022, fără a se ține cont de cererea de demisie a judecătorului, iar perioada de 104 zile la care a fost achitată îndemnizația, a fost condiționată de hotărârea Plenului CSM***** din 04.04.2023, adoptată la demersul vicepreședintelui interimar a Judecătoriei Hîncești, cu privire la alocarea mijloacelor financiare suplimentare pentru anul 2023 Judecătoriei Hîncești, în legătură cu demisia judecătorului.

Prin urmare, în temeiul art.224 alin.(1) lit.b) din Codul administrativ, solicită pârâtul respingerea ca neîntemeiată a cererii de chemare în Judecată depusă de ***** privind obligarea Judecătoriei Hîncești sediul Ialoveni să emită un act administrativ individual favorabil privind recalcularea sumelor indemnizației pentru anii de activitate în calitate de judecător cu restituirea sumelor cu titlul de contribuție de asigurări sociale de stat în cuantum de 29 %, și a sumei cu titlul de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9 %, reținute ilegal din indemnizația de concediere, cât și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție.

În ședința de judecată, reprezentantul pârâtului, nu s-a prezentat, în textul referinței a formulat o cerere de examinare a cauzei în lipsa reprezentantului Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni.

Persoana terță - Casa Națională de Asigurări Sociale (în continuare, CNAS), nu a recunoscut acțiunea reclamantului *****și a solicit respingerea acesteia ca neîntemeiată.

În referința prezentată instanței, CNAS a menționat că, la 25 septembrie 2023, *****a depus la Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni acțiune în contencios administrativ împotriva Judecătoriei Hîncești cu privire la anularea răspunsului Judecătoriei Hîncești **********din 1 septembrie 2023 la cererea prealabilă nr.***** din 21 august 2023 și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil cu privire la recalcularea sumelor indemnizației pentru anii de activitate în calitate de judecător, cu restituirea sumelor primei de asigurare medicală în sumă de 26 470,80 de lei și plăților contribuțiilor asigurărilor sociale de stat în sumă de 66 120 de lei reținute ilegal din indemnizația de concediere și încasarea sumelor cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție pentru 104 de zile în sumă de 9 176,54 de lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat ca prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova cu *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a judecătorului *****de la Judecătoria Hîncești, cu eliberarea din funcția de judecător în baza art.25 alin.(l) lit. a) și art.26 din Legea nr.544/1995 cu privire la statutul judecătorului, din data de 20 martie 2023, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

La 04 iulie 2023, reclamantului i-a fost achitată de către Judecătoria Hîncești, cu întârziere de 104 zile, suma indemnizației unice de concediere pentru anii de activitate în calitate de judecător, din suma solicitată de vicepreședintele interimar al Judecătoriei Hîncești și aprobată de Consiliul Superior al Magistraturii în mărime de 294 120,00 lei, cu reținerea a impozitului pe venit în cuantum de 12 %, a primei de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9 %, precum și a contribuțiilor de asigurare sociale de stat în cuantum de 29 %, care în total constituie suma reținută în mărime de 112 000,00 lei.

În acest sens, reclamantul a considerat că Judecătoria Hîncești, în mod ilegal a reținut și decontat sumele cu titlul de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în mărime de 9%, în cuantum 26470, 80 lei și contribuția de asigurare socială de stat în cuantum de 29 %, ce constituie suma de 66 120 lei.

Astfel, consideră acțiunea în contencios administrativ depusă ***** ca fiind admisibilă.

Prin hotărârea Plenului CSM *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a magistratului *****de la Judecătoria Hîncești, cu eliberarea din funcția de judecător, din 20.03.2023, în temeiul art.25 alin.(1) lit.a) și 26 ale Legii cu privire la statutul judecătorului, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

În temeiul art.26 alin.(3) al Legii cu privire la statutul judecătorului, judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani compleți lucrați în funcția de judecător.

În corespundere cu art.18 lit.c) Cod fiscal, în venitul brut se includ plățile pentru munca efectuată și serviciile prestate (inclusiv salariile), facilitățile acordate de angajator, onorariile, comisioanele, primele și alte retribuții similare.

Potrivit art.20 Cod fiscal, prevede exhaustiv sursele de venit neimpozabile, în care indemnizația unică de concediere nu se regăsește.

Din prevederile citate reiese că, indemnizația unică de concediere se include în surse de venit impozabile, fiind aplicabile prevederile art.18 lit.c) Cod fiscal.

Subsecvent menționează, că potrivit Anexei ***** pct.1.1. al Legii nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, categoriile de plătitori și de asigurați, tarifele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii, baza de calcul al acestora și termenele de virare la bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și tipurile prestațiilor sociale asigurate se stabilesc după cum urmează: categoriile de plătitori și de asigurați - angajatorul, persoana juridică sau fizică asimilată angajatorului - pentru judecători, procurori, Avocați ai Poporului; tarifele și baza de calcul al contribuției de asigurări sociale de stat obligatorii - 29% la suma salariilor și recompenselor calculate lunar pentru toți angajații - pentru angajatorii autorităților/instituțiilor bugetare și autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, cu excepția instituțiilor de învățământ superior și a instituțiilor medico-sanitare.

Din reglementările citate, reținerile pentru contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii - 29%, au loc la suma salariilor și altor recompense nu din veniturile salariale.

În conformitate cu art.224 al Codului administrativ „(1) Examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: a)în baza unei

acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sunt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale; b)în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul; f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit.a)-e).”

În sensul celor expuse și în temeiul art.224 alin.(1) Cod administrativ, în opinia CNAS instanța urmează să adopte o hotărârea întemeiată și legală.

În ședința de judecată, reprezentantul CNAS, Vadim Glijin, acționând în baza procurii ********** din 15.11.2024, a solicitat respingerea acțiunii, reiterându-și argumentele expuse în scris, în referința prezentată instanței.

Persoana terță - Compania Națională de Asigurări în Medicină(în continuare, CNAM), nu a recunoscut acțiunea reclamantului și a solicitat respingerea acesteia.

În referința prezentată instanței, a invocat următoarele argumente întru respingerea acțiunii: urmare a examinării acțiunii și a documentelor anexate în ceea ce privește asistența medicală gratuită de care trebuie să beneficieze judecătorii și reținerea primei de asigurare medicală din indemnizația unică de concediere a judecătorului, CNAM în limita competenței funcționale comunică următoarele.

Dreptul fiecărui cetățean la ocrotirea sănătății este garantat de art.36 din Constituție. Potrivit art.36 alin.(2) din Constituție, minimul asigurării medicale oferit de stat este gratuit. Potrivit Constituției, anume statul, prin intermediul autorităților sale publice, este garantul acestui drept constituțional al cetățenilor. El stabilește și asigură acordarea unui minim gratuit de asistență medicală.

De asemenea, potrivit art.47 din Constituție, statul este obligat să ia măsuri pentru ca orice om să aibă un nivel de trai decent, care să-i asigure sănătatea și bunăstarea, lui și familiei lui, cuprinzând hrana, îmbrăcămintea, locuința, îngrijirea medicală, precum și serviciile sociale necesare.

Dreptul la un nivel de viață corespunzător asigurării sănătății derivă și din art.25 alin.(l) din Declarația Universală a Drepturilor Omului și Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

Astfel, Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale recunoaște în art.9 dreptul pe care îl are orice persoană la asigurări sociale, iar potrivit art.12 alin.(2) lit.d) din Pact, măsurile pe care statele părți le vor adopta în vederea asigurării exercitării depline a acestui drept vor cuprinde măsurile necesare creării de condiții care să asigure tuturor servicii medicale și un ajutor medical în caz de boală.

Potrivit cadrului legal, dreptul la ocrotirea sănătății, fiind unul dintre drepturile

fundamentale ale omului, este asigurat prin păstrarea fondului genetic al țării, prin crearea condițiilor de viață și de muncă, prin garantarea unei asistențe medicale calificate, acordate în corespundere cu exigențele medicinei modeme, precum și prin apărarea juridică împotriva prejudiciilor cauzate sănătății. Ocrotirea sănătății populației Republicii Moldova constituie un domeniu de importanță vitală și de interes public deosebit, care obligă statul să ia măsuri pentru asigurarea viabilității, modernizării și dezvoltării lui.

De menționat că sistemul medical în Republica Moldova funcționează în baza asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Potrivit Legii ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem, garantat de stat, de apărare a intereselor populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate acoperirii cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenirea evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune).

La rândul său, sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală din Republica Moldova este reglementat de Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală și a fost pus în aplicare inclusiv și de Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002 cu privire la mărimea, modul și termenele de achitare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, potrivit reglementărilor existente, se organizează și funcționează având la bază: principiul unicității, principiul egalității, principiul solidarității, principiul obligativității, principiul contributivității, principiul repartiției, principiul autonomiei și principiul transparenței.

Având în vedere principiile care guvernează sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, CNAM reține, că principiul obligativității și principiul solidarității sunt esențiale pentru acest sistem și se manifestă prin faptul, că întreaga societate trebuie să contribuie la protejarea sănătății populației.

Astfel, principiul obligativității reprezintă o modalitate de responsabilizare a cetățenilor, pentru a-și asuma riscul ce poate surveni în cazul înrăutățirii stării sănătății, având obligația de a participa la sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală cu o contribuție, în acoperirea financiară a cheltuielilor legate de survenirea evenimentelor asigurate.

Principiul solidarității constituie fundamentul organizării și funcționării sistemului asigurărilor sociale de sănătate. Astfel, datorită solidarității celor care contribuie, acest sistem își poate realiza obiectivul principal, de a asigura un minim gratuit de asistență medicală pentru populație, inclusiv pentru acele persoane care se află în imposibilitate de a contribui la constituirea fondurilor de asigurări medicale.

Potrivit principiului solidarității sociale, orice persoană aptă de muncă are obligația de a contribui la asigurarea socială a celor inapți, inclusiv prin achitarea din salariu și din alte venituri a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

CNAM reține că, pentru a garanta dreptul la ocrotirea sănătății și în scopul realizării asigurării obligatorii de asistență medicală, este necesară disponibilitatea financiară a fondurilor de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Potrivit art.3 din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998, obiect al asigurării obligatorii de asistență medicală este riscul asigurat, legat de cheltuielile pentru acordarea volumului necesar de asistență medicală și farmaceutică, prevăzută în Programul unic.

În acest sens, CNAM notează că, prin sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, statul asigură riscurile cheltuielilor legate de îmbolnăvirea cetățenilor, prin colectarea fondurilor necesare.

În context, CNAM relevă că fondurile de asigurări medicale se constituie pe baza primelor de asigurare achitate de către plătitorii stabiliți de legislație.

Potrivit prevederilor art.3 din Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002 primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală este asiguratul care are obligativitatea de a achita primele de asigurare în modul stabilit de prezenta lege.

La rândul său, prima de asigurare obligatorie de asistență medicală, potrivit art.17 alin.(1) din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998, reprezintă o sumă fixă sau o contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, pe care asiguratul este obligat să o plătească asigurătorului pentru preluarea riscului asigurat al persoanei, conform prevederilor legislației. Alineatul (3) al acestui articol stipulează că mărimile primelor de asigurare în sumă fixă și în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense se stabilesc anual în Legea fondurilor asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

CNAM menționează, că prin Anexa ***** la Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002 au fost stabilite categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense, iar în Anexa*****au fost incluse categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, care se asigură în mod individual.

Potrivit pct.2 lit.a) din Anexa ***** la legea enunțată, categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense sunt angajații, inclusiv persoanele care dețin funcții elective ori care activează în organizații sindicale sau patronale, în autorități executive, legislative sau de drept.

Totodată, art.4 alin.(1) - (4) din Legea nr.1585 din 27 februarie 1998 din Legea cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală stabilește că subiecți ai asigurării obligatorii de asistență medicală sunt: a) asiguratul; b) persoana asigurată; c) asigurătorul; d) prestator de servicii medicale și farmaceutice; e) furnizorul de medicamente și dispozitive medicale.

Asiguratul este persoana fizică obligată prin lege să își asigure riscul propriu de a se îmbolnăvi sau Guvernul, pentru categoriile de persoane prevăzute la alin.(4).

Asigurat pentru persoanele angajate (salariați) este însăși persoana angajată, inclusiv persoana fizică, alta decât cea angajată prin contract individual de muncă.

Iar Guvernul are calitatea de asigurat pentru următoarele categorii de persoane neangajate cu domiciliul în Republica Moldova și aflate la evidența instituțiilor abilitate ale Republicii Moldova, specificate la alin.(9), cu excepția persoanelor obligate prin lege să se asigure în mod individual: a) copiii cu vârsta de pînă la 18 ani; b) elevii și studenții încadrați în sistemul de învățământ la nivelurile 3-8, conform art.12 din Codul educației al Republicii Moldova, cu frecvență, inclusiv cei care își fac studiile peste hotarele țării; h) gravidele, parturientele și lăuzele; i) persoanele cu dizabilități severe, accentuate sau medii; j)pensionari; k) șomerii înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă; l)persoanele care îngrijesc la domiciliu o persoană cu dizabilitate severă care necesită îngrijire și/sau supraveghere permanentă din partea altei persoane; m)părintele, inclusiv adoptiv, care exercită în mod efectiv creșterea și educarea a patru și mai mulți copii, pentru perioada în care cel puțin un copil are vârsta de până la 18 ani; n) persoanele din familiile defavorizate care beneficiază de ajutor social conform Legii nr.133-XVI din 13 iunie 2008 cu privire la ajutorul social; o) beneficiarii de protecție internațională incluși într-un program de integrare, pe perioada desfășurării acestuia; p) donator

de organe în viață; q) veteranii de război; r) participanta la lichidarea consecințelor avariei de la C.A.E. Cernobâl.

Din sensul logico-juridic al normei enunțate, rezultă cert și expres că doar persoanele neangajate și care cad sub incidența art.4 alin.(4) din Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 sunt asigurate de către stat.

Anume pentru aceste categorii de persoane calitatea de asigurat o are Guvernul, iar asigurarea obligatorie de asistență medicală a acestor persoane se realizează de la bugetul de stat, potrivit art.5 alin.(3) din legea citată.

Cu referire la prevederile art.31 din Legea nr.544 cu privire la statutul judecătorului, invocate în acțiune potrivit cărora, judecătorul și membrii familiei sale beneficiază de asistență medicală gratuită *la nivel minim necesar* și de alte garanții sociale *prevăzute de lege,* CNAM reține că aceasta a fost adoptată la 20 iulie 1995.

Pe de altă parte, sistemul asigurărilor obligatorii de sănătate a fost implementat în Republica Moldova începând cu anul 2002, în cadrul căruia CNAM este responsabilă de organizarea, desfășurarea și dirijarea procesului de asigurare obligatorie de asistență medicală, cu aplicarea procedeelor și mecanismelor admisibile pentru formarea fondurilor financiare destinate acoperirii cheltuielilor de tratament și profilaxie a maladiilor și stărilor, incluse în Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, controlul calității asistenței medicale acordate și implementarea cadrului normativ aferent asigurărilor obligatorii de asistență medicală.

Sub acest aspect, analizând prevederile legale, CNAM concluzionează că judecătorii sunt plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense. Or, aceștia nu sunt asigurați de Guvern, iar minimul asigurării medicale oferit de stat în care se face referire inclusiv în Legea nr.544 din 20 iulie 1995 este garantat potrivit art.36 alin.(1) și (2) din Constituție, fiecărui cetățean.

La rândul său, reglementarea condițiilor acordării asistenței medicale pentru fiecare tip de asistență și servicii medicale prestate în cadrul asigurării obligatorii de asistență medicală are ca scop asigurarea accesului echitabil la asistența medicală, cu respectarea continuității și oportunității de acordare a acesteia, în volumul stabilit de Programul unic al asigurării obligatorii de asistență medicală pentru toate persoanele aflate pe teritoriul Republicii Moldova, în conformitate cu legislația în vigoare.

În continuare, CNAM reține că, potrivit Constituției, pe lângă drepturile fundamentale, cetățenii au și îndatoriri fundamentale. Astfel, potrivit art.58 din Constituție, cetățenii au obligația de a contribui prin impozite și prin taxe la cheltuielile publice, iar principiul constituțional al așezării juste a sarcinilor fiscale impune cetățenilor suportarea cheltuielilor publice.

Respectiv, legiuitorul, potrivit prevederilor constituționale și legale, are libertatea de a stabili contribuțiile datorate de cetățeni.

Prin urmare, pentru a beneficia de asistență medicală în volumul acordat potrivit Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală, persoana urmează să contribuie la sistemul de asigurare obligatorie de asistență medicală potrivit legii și principiilor ce guvernează acest sistem.

Caracterul social al statului presupune instituirea unui sistem politic, care ar permite adoptarea unor măsuri adecvate pentru redistribuirea bunurilor conform principiilor echității sociale, astfel încât toți membrii societății să posede un minim garantat de asigurare socială, conform art.47 din Constituție.

De asemenea, CNAM reiterează că obligația de contribuție la fondul asigurărilor de sănătate izvorăște din principiul solidarității, pe care se întemeiază sistemul public de asigurări sociale, ca o manifestare a statului social.

CNAM menționează că una dintre resursele principale care permit sistemului public de asigurări în medicină să își poată realiza obiectivul principal, respectiv cel de a asigura un minimum de asistență medicală pentru populație, inclusiv pentru acele categorii de persoane care se află în imposibilitatea de a contribui la constituirea fondurilor de asigurări medicale, pentru care calitatea de asigurat o are Guvernul, este contribuția celor asigurați la acest sistem. De aceea, principiul solidarității ce se aplică acestui sistem impune și justifică obligația plății contribuției de către angajați, inclusiv persoanele care dețin funcții elective ori care activează în organizații sindicale sau patronale, în autorități executive, legislative sau de drept.

CNAM subliniază că prin scutirea judecătorilor de plata primei obligatorii de asistență medicală se va institui o sarcină disproporționată pentru alte persoane angajate, plătitori ai primei de asigurare medicală în formă de contribuție procentuală la salariu, ceea ce este inadmisibil.

Or, referindu-se la egalitatea în drepturi a cetățenilor fără deosebire de rasă, naționalitate, religie, origine etnică, limbă, avere sau origine socială, opinie sau apartenență politică, observăm că în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală această egalitate se manifestă în sensul că orice persoană, îndeplinind condițiile prevăzute de lege (este asigurată, se află în nevoie etc.), va beneficia de asistența medicală fără nicio discriminare bazată pe sex, religie, origine etnică și socială, apartenența politică etc. Totodată, principiul egalității presupune, pe de altă parte, obligația autorităților de a trata în mod egal toată populația asigurată, iar, pe de altă parte, nimeni nu poate pretinde mai multe drepturi.

Cu privire la argumentul autorului acțiunii, precum că prin obligarea judecătorilor de a achita primele de asigurare obligatorie de asistență medicală se încalcă dreptul de proprietate al acestora, prevăzut de art.46 din Constituție, acesta nu poate fi reținut, or, protecția dreptului de proprietate nu poate fi invocat pentru a refuza îndeplinirea obligației prevăzute de art.58 din Constituție.

Astfel, în virtutea acestor prevederi constituționale, legiuitorul este competent să stabilească cadrul juridic pentru exercitarea atributelor dreptului de proprietate, în așa fel încât să nu vină în contradicție cu interesele generale sau cu interesele particulare legitime ale altor subiecte de drept, instituind astfel limitări rezonabile în valorificarea acestuia, ca un drept subiectiv garantat.

În acest sens, Comisia Europenă a Drepturilor Omului, prin Decizia din 14 decembrie 1988, pronunțată în Cauza Wasa Liv Omsesidigt, Forsäkringsbolaget Valands Pensionsstiftelse și un grup de aproximativ 15000 de persoane contra Suediei, a reținut că dispozițiile art.1 din Protocolul ***** adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale, referitoare la protecția proprietății, recunosc autorităților naționale competența de a decide perceperea de impozite, alte taxe sau contribuții, potrivit aprecierii necesităților politice, economice și sociale. Așa fiind, obligarea unui contribuabil la plata unui impozit sau a altei contribuții nu ar putea fi contrară dreptului la respectarea bunurilor sale, decât dacă cel interesat ar fi obligat să admită o sarcină insuportabilă.

Respectiv, CNAM apreciază că obligația de a contribui la fondurile de asigurare obligatorie de asistență medicală cu o cotă-parte din venituri nu poate fi considerată ca reprezentând, în sine, o încălcare a prevederilor constituționale referitoare la dreptul de proprietate, scopul legitim instituit prin lege este de a realiza obiectivul principal al sistemului de asigurări sociale de sănătate, cei de a asigura un minim de asistență medicală pentru populație.

Cu referire la reținerea primei de asigurare medicală din indemnizația unică de concediere a judecătorului, menționează prevederile art.6 din Legea nr.1593-XV din 26 decembrie 2002, potrivit cărora primele de asigurare obligatorie de asistență medicală pentru categoriile de plătitori prevăzute la anexa ***** se calculează în funcție de contribuția procentuală la salariu și la alte recompense, pînă la deducerea (reținerea) impozitelor și altor plăți obligatorii stabilite de legislație.

Iar potrivit art.3 din Legea menționată, prin noțiunea de alte recompense se subînțelege orice altă sumă decât salariul, plătită de angajator în folosul angajatului său, precum și alte drepturi și venituri plătite persoanelor fizice, cu excepția drepturilor și veniturilor, prevăzute la art.art.20, 89, 90, 90 din Codul fiscal, la care nu se calculează prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

Respectiv, sumele primite de către judecător sub formă de indemnizație unică de concediere, reprezintă sursă de venit impozabilă., motiv pentru care entitatea urmează să calculeze și să rețină primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în modul general stabilit.

În lumina celor expuse, CNAM subliniază că, întrucât prin contribuția la bugetul asigurărilor medicale s-a urmărit asigurarea unui acces neîntrerupt al populației la serviciile medicale, judecătorii fac parte din categoriile de plătitori ai primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în formă de contribuție procentuală la salariu și la alte recompense.

Din aceste motive, judecătorii nu sunt exonerați de obligația legală de a achita prima de asigurare obligatorie de asistență medicală. Or, excluderea obligației de a achita prima de asigurare pentru categoria de plătitori enunțată va condiționa compromiterea funcționalității sistemului asigurărilor obligatorii de asistență medicală, care la moment este sursa principală de finanțare a ocrotirii sănătății în stat.

În contextul celor expuse, CNAM reține că soluția menționată supra nu aduce atingere modului de asigurare a garanțiilor sociale pentru corpul de magistrați și a independenței justiției.

În ședința de judecată, reprezentantul CNAM, Dumitru Braga, acționând în baza procurii ***** din 03.04.2023, a solicitat respingerea acțiunii, reiterându-și argumentele expuse în scris, în referința prezentată instanței.

Aprecierea instanței de judecată:

Examinând acțiunea în contencios administrativ depusă de reclamant, studiind referința autorității publice pârâte și a persoanelor terțe antrenate în proces în coraport cu probele administrate în ansamblul şi interconexiunea lor, normele legii aplicabile, instanța de judecată a ajuns la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** împotriva Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, este admisibilă, întemeiată și pasibilă de admis parțial, din următoarele considerente.

Conform art.22 alin.(1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art.207 alin.(1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contenciosul administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs. Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în

contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când: a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17; f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens; h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Norma legală precitată enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ, care se rezumă la următoarele: - prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului; - competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ; - respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ; - respectarea procedurii prealabile; - respectarea termenului de înaintare a acțiunii; - prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Actele cauzei denotă că, la 21.08.2023, reclamantul a adresat autorității publice pârâte o cerere, în sensul art.9 alin.(2) Cod administrativ, solicitând emiterea unui act administrativ favorabil privind restituirea sumelor reținute din îndemnizația unică de concediere a judecătorului *****cu titlu de contribuții de asigurări sociale de stat în cunatum de 29% și cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală în cunatum de 9%, considerând că acestea au fost reținute ilegal.

Cererea a fost respinsă prin decizia **********din 01.09.2023. Autoritatea publică pârâtă a explicat calea de atac împotriva actului emis, indicând că poate fi contestată în decurs de 30 de zile în judecată.

În conformitate cu art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

La fel, art.11 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că actele administrative individuale pot fi: acte defavorabile - actele care impun destinatarilor lor, obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

În speță, reclamantul *****este destinatarul actului administrativ contestat și respectivul act este defavorabil pentru reclamantul *****, deoarece respinge în tot acordarea avantajului solicitat – restituirea sumelor reținute cu titlu de contribuții de asigurări sociale de stat și cu titlu de primă de asigurare obligatorie de asistență medicală din îndemnizația unică de concediere ce i acordat pentru 19 ani lucrați în calitate de judecător.

Prin urmare, acțiunea în contencios administrativ promovată de către reclamantul *****, este admisibilă în baza temeiului prevăzut de art.207 alin.(2) lit.e) Cod administrativ.

Art.20 Cod administrativ statuează că, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în

contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Potrivit art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Iar, potrivit art.206 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, o acțiune în contenciosul administrativ poate fi depusă pentru: anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare).

Art.208 alin.(1) Cod administrativ, prevede că până la înaintarea acţiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Se constată că, adresarea în instanța de judecată a fost precedată de adresarea reclamantului cu cerere prealabilă din 21.08.2023 prin care reclamantul a solicitat pe cale extrajudiciară, repararea încălcării drepturilor sale.

Prin decizia adoptată în procedura prealabilă **********din 01.09.2023, pârâtul a respins cererea.

Art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ, prevede că, acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluţionarea acesteia.

În speță, având în vedere că decizia cu privire la cererile prealabile a fost emisă la 01.09.2023, iar acțiunea în contencios administrativ a fost depusă de reclamant la 25.09.2023, instanța de judecată constată respectarea de către reclamant a termenului de 30 de zile prevăzut de art.209 alin.(1) lit.a) Cod administrativ.

Prin urmare, analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale referitoare la admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ, instanța de judecată constată că reclamantul *****este destinatarul actului administrativ individual defavorabil contestat, a respectat procedura prealabilă, și-a realizat dreptului său la acțiune în interiorul termenului prevăzut de lege, respectiv, temei de declarare a acțiunii ca fiind inadmisibilă pe motive de tardivitate sau nerespectare a procedurii prealabile, lipsa dreptului vătămat, precum și alte temeiuri prevăzute de lege, nu există - ceea ce condiționează soluționarea fondului cauzei.

Obiect al examinării prezentei cauze în ordinea contenciosului administrativ îl constituie verificarea legalității deciziei **********din 01.09.2023, prin care cererea reclamantului a fost respinsă ca neîntemeiată.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată în legislația națională, cât și în Rezoluția (77) 31 Cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997, statuează că, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Controlul judecătoresc al legalității actelor administrative, presupune apărarea drepturilor și intereselor legitime ale justiţiabililor, împotriva abuzurilor administrației publice, în condițiile Codului administrativ. Acest control se înfăptuiește de către instanțele de judecată în condițiile legii privind organizarea judecătorească. Întru elucidarea subiectului privind realizarea

controlului judecătoresc se impune conceptul competenței, în baza căruia se realizează respectivul control. Pornind de la scopul primordial al instituției contenciosului administrativ care este prestabilit de legiuitor și care presupune contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept. Și reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul și care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Cercetarea stării de fapt denotă următoarele:

Prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al Republicii Moldova cu *****din 16.03.2023 a fost acceptată cererea de demisie a judecătorului *****de la Judecătoria Hâncești, cu eliberarea din funcția de judecător în baza art.25 alin.(l) lit.a) și art.26 din Legea cu privire la statutul judecătorului, din data de 20 martie 2023, cu achitarea tuturor plăților prevăzute de legislație.

Potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu *****din 20.07.1995, judecătorului demisionat sau pensionat i se plătește o indemnizație unică de concediere egală cu 50% din produsul înmulțirii salariului său mediu lunar la numărul de ani complеți lucrați în funcția de judecător.

Prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii al RM cu***** din 04.04.2023, s-a acceptat demersul vicepreședintei interimare a Judecătoriei Hâncești, cu privire la alocarea mijloacelor financiare suplimentare în bugetul Judecătoriei Hâncești în sumă de 294 120,00 lei, pentru achitarea indemnizației unice de concediere a dlui *****pentru perioada de activitate de 19 ani în calitate de judecător.

Respectiv, instanța de judecată constată suma îndemnizației unice de concediere, prevăzute de art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului nr.544/20.07.1995, constituie 294120, 00 lei și acest fapt este degrevat de probațiune potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă.

Din această sumă calculată reclamantului ***** cu titlu de indemnizație unică de concediere din funcția de judecător, autoritatea publică pârâtă a reținut suma de 26470,80 lei cu titlu de prima de asigurare medicală și suma de 66120 lei cu titlu de contribuție de asigurare socială, activitatea administrativă cu care nu este de acord reclamantul și o contestă. La fel, reclamantul pretinde încasarea sumei de 9176,54 lei cu titlu de penalitate pentru reținerea achitării indemnizației de eliberare din funcție pentru 104 zile de întârziere, calculată în temeiul art.330 alin.(2) din Codul muncii.

Respectiv, așa cum s-a constat și acest fapt la fel este degrevat de probațiune, la 04.07.2023, reclamantului *****i-a fost calculată de către Judecătoria Hâncești suma indemnizației unice de concediere (potrivit art.26 alin.(3) din Legea cu privire la statutul judecătorului cu *****din 20.07.1995) pentru anii de activitate în calitate de judecător suma de 294120 lei. Suma respectivă a fost solicitată de vicepreședintele interimar al Judecătoriei Hâncești și aprobată de Consiliul Superior al Magistraturii în mărime de 294120,00 lei.

Din această sumă de 294120,00 lei calculată cu titlu de indemnizație unică de concediere, autoritatea publică pârâtă a reținut suma de 26470,80 lei cu titlu de prima de asigurare medicală și suma de 66120 lei cu titlu de contribuție de asigurare socială, și anume în aceasta constă

disputa avută între părți: reclamantul pretinzând că reținerile menționate sunt contrare legii, pe când autoritatea publică pârâtă insistă că a respectat legea.

Întradevăr, așa cum a constatat și autoritatea publică pârâtă în actul emis și în textul referinței prezentate instanței de judecată, reclamantul *****, ca și toți judecătorii, a avut obligația să achite primele de asigurare medicală în folosul CNAM-ului și contribuții de asigurare socială în folosul CNAS-ului, numai că nu a avut obligația să le achite de două ori.

Așadar, atât reținerile pentru contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii în cuantum de 29%, cât și reținerile cu titlu de primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în cuantum de 9% au fost efectuate din salariul judecătorului *****lunar, până la momentul încetării raporturilor de serviciu, ce se confirmă prin informația ***** din 27.02.2023 și informația*****privind veniturile calculate și achitate. Respectiv, alegațiile persoanelor terțe antrenate în proces – CNAS și CNAS referitoare la faptul că cetățenii pe lângă drepturi au și îndatoriri fundamentale, sunt invocate fără a ține cont de principiul bunei-credințe și diligențe impuse de legiuitor. Or, reclamantul a respectat îndatoririle sale fundamentale și a achitat în mărimea și termenul prevăzut de lege, atât contribuția de asigurări sociale de stat obligatorii, cât și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală. Aceste plăți au fost reținute lunar din salariul reclamantului.

În acest context, instanța de judecată va sublinia cu titlu de principiu că, indiferent de caracterul mai puțin accesibil și previzibil al legii în partea referitoare la atribuirea sau neatribuirea indemnizației unice de concediere a judecătorului la categoria venitului brut(art.18 Cod fiscal coroborat cu art.20 Cod fiscal), contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală nu pot fi încasate în alte limite decât cele prevăzute de Legea 489/08.07.1999 și Legea nr.1593/26.12.2002. Iar reclamantul a achitat, prin reținerile efectuate lunar de către Judecătoria Hâncești, sediul Ialoveni, contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală în corespundere cu prevederile Legii 489/08.07.1999 și Legii nr.1593/26.12.2002. Prin urmare, nu există temei legal pentru reținerea din îndemnizația unică de concediere a judecătorului a plăților contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală. Prin urmare, suma de 26470,80 lei reținută cu titlu de prima de asigurare medicală și suma de 66120 lei reținută cu titlu de contribuții de asigurări sociale de stat, au fost reținute ilegal.

Art.16 Cod administrativ prevede: (1) Dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o dispoziţie legală. (2) Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare

Art.137 Cod administrativ prevede: (1) În exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul. (2) Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale. (3) Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv. (4) Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Art.225 alin.alin.(1), (2) Cod administrativ prevede: (1) Instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ. (2) Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Bazându-se pe prevederile normelor legale precitate, instanța de judecată conchide că autoritatea publică pârâtă la emiterea actului contestat a admis greșeli discreționare, depășind limitele dreptului său discreționar, deoarece nu a luat în considerație toate faptele relevante, în special faptul că reclamantul nu are obligația să achite de două ori contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii și primele de asigurare obligatorie de asistență medicală prevăzute de Legea 489/08.07.1999 și Legea nr.1593/26.12.2002. Respectiv, pârâtul și-a exercitat dreptul său discreționar contrar scopului acordat prin lege. Prin urmare, menținerea în vigoare, în circumstanțele speței, a actului contestat este de natură să încalce dreptul reclamantului de proprietate, protejat de art.1 Protocolul 1 CEDO, în sensul autonom al termenului ”bun” în accepțiunea CtEDO, deoarece există riscul ca reclamantul să fie deposedat, fără temei legal, de sumele de 26470,80 lei și 66120 lei.

Sunt elocvente concluziile Curții Europene a Drepturilor Omului care a menționat că, obiectul și scopul art.18 din Convenție îl constituie interzicerea abuzului de putere [Merabishvili împotriva Georgiei (MC), 2017, pct. 303 și 306; Ilgar Mammadov împotriva Azerbaidjanului (procedură privind neîndeplinirea obligațiilor) (MC), 2019, pct. 189]. În conformitate cu Travaux préparatoires [Lucrările pregătitoare] ale Convenției, aceasta prezintă o „aplicare a teoriei aplicării greșite a puterii” [CDH (75) 11, pag. 8]. Acesta protejează împotriva reprimării de către stat a drepturilor și libertăților enunțate în Convenție „prin măsuri minore care, deși sunt aplicate sub pretextul organizării exercitării acestor libertăți pe teritoriul său, sau al protejării literei legii, au efectul opus” (ibidem, pag. 3). Susținerile privind existența unor motive necorespunzătoare sau scopuri ascunse aflate la baza restrângerilor aplicate drepturilor enunțate în Convenție sunt formulate uneori și examinate în temeiul normelor materiale ale Convenției. Cu titlu exemplificativ cauzele, Organizația Macedoneană Unită Ilinden – PIRIN și alții împotriva Bulgariei (nr. 2), Jordan împotriva Regatului Unit, Bączkowski și alții împotriva Poloniei, Merabishvili împotriva Georgiei.

Conform art.224 alin.(1) lit.b) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Raportând normele legale precitate la circumstanțele faptice constatate, instanța de judecată, stabilind că actul administrativ individual defavorabil contestat, este ilegal și prin el reclamantul *****este vătămat în drepturile sale, protejate de lege, a ajuns la concluzia că principiul legalității impune anularea actului contestat, cu obligarea autorității publice pârâte să emită actul administrativ individual favorabil solicitat de reclamantul *****de restituire a sumei de 26470,80 lei(prima de asigurare medicală) și 66120 lei(contribuții de asigurări sociale), fiind întrunite cumulativ ambele condiții impuse de lege: 1) actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal; și, 2) revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată.

Din raționamentele expuse, instanța de judecată va admite acțiunea în contencios

administrativ a reclamantului ***** și va obliga Judecătoria Hincești, sediul Ialoveni să restituie reclamantului sumele reținute fără temei legal.

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului ***** în partea încasării penalității pentru neachitarea în termen a îndemnizației unice de concediere a judecătorului, pentru perioada de întârziere de 104 zile, va fi respinsă de către instanța de judecată. Or, art.330 alin.(2) din Codul muncii, impune ca condiție pentru încasarea penalităților pentru neachitarea la timp a plăților salariale, existența vinovăției angajatorului. Mecanismul care urma a fi respectat, și anume: depunea cererii în adresa Consiliului Superior al Magistraturii în vederea alocării mijloacelor financiare, includerea de către ultimul a respectivei cereri pe ordinea de zi, examinarea și emiterea deciziei în acest sens, precum și executarea ulterioară a acesteia necesită timp și demonstrează lipsa vinovăției angajatorului, ceea ce, în consecință, denotă lipsa a careva abuzuri din partea autorității publice pârâte, în acest sens.

În temeiul prevederilor art.art.224 alin.(1) lit.b), 232 din Codul administrativ al Republicii Moldova, art.art.239-241 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea în contencios administrativ a reclamantului *****împotriva Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni privind anularea actului administrativ individual defavorabil, obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, se admite parțial.

Se anulează în parte actul administrativ individual defavorabil **********din 01.09.2023, în partea reținerii sumelor primei de asigurare medicală și plăților contribuțiilor asigurărilor sociale și se obligă Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni să emită actul administrativ individual favorabil reclamantului *****privind restituirea sumelor reținute cu titlu de prima de asigurare medicală în sumă de 26470,80 lei și cu titlu de plățile contribuțiilor de asigurări sociale de stat în sumă de 66120 lei din suma indemnizației unice de concediere.

În rest, acțiunea se respinge.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la pronunţarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău, sediul Centru (adresa: mun.Chișinău, bd.Ștefan cel Mare și Sfânt, nr.162).

Judecător Liudmila Holeviţcaia